

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HOIATUS,

22. september 2022,

liidu finantssüsteemi haavatavuse kohta

(ESRN/2022/7)

(2022/C 423/01)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut ⁽¹⁾, eelkõige selle IX lisa,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽²⁾, eelkõige selle artikli 3 lõike 2 punkti c ning artikleid 16 ja 18,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord ⁽³⁾, eelkõige selle artiklit 18,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu finantssüsteem on seni osutunud vastupidavaks üha kasvavatele geopoliitiliste pingetele ja majanduslikule ebakindlusele. Samas on erakordse riski stsenaariumide realiseerumise tõenäosus alates 2022. aasta algusest suurenenud ning hiljutised geopoliitilised arengud on seda süvendanud. Finantsstabiilsust ohustavad riskid võivad realiseeruda samaaegselt, koostoimes ning teineteise mõju võimendades. Kasvavad geopoliitilised pinged on toonud kaasa energiahindade tõusu, põhjustades finantsraskusi ettevõtetele ja kodumajapidamistele, kes ikka veel taastuvad COVID-19 pandeemia negatiivsetest majanduslikest tagajärgedest. Lisaks karmistab finantstingimusi oodatust suurem inflatsioon.
- (2) Need arengud mõjutavad liidu makromajanduslikku väljavaadet. Sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvuprognose on 2023. aastaks allapoole korrigeeritud ning majanduslanguse tõenäosus 2022./2023. aasta talvel on suurenenud. Langusriskid on liikmesriikides erinevad, eelkõige Venemaalt imporditavast energiast sõltuvuse astme ning tootmisahelate energiamahukuse erinevuse tõttu. Üldiselt sõltub erakordse riski stsenaariumide realiseerumise tõenäosus geopoliitiliste pingete edasisest eskaleerumisest, majanduslanguse ulatusest ja kestusest ning kõrge inflatsiooni püsimisest.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

- (3) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) avaldas käesoleva aasta alguses muret seoses suurenenud ebakindlusega ja erakordse riski stsenaariumide realiseerumise tõenäosuse suurenemisega (*). Finantsstabiilsusega seotud riskide edasine suurenemine annab nüüd alust avaldada üldine hoiatus kooskõlas Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu volitustega. Tuvastatud on kolm tõsist süsteemset riski finantsstabiilsusele.
- (4) Esiteks tähendab makromajandusliku väljavaate halvenemine koos rahastamistingimuste karmistamisega mittefinantsettevõtete ja kodumajapidamiste bilansipingete suurenemist, eriti sellistes sektorites ja liikmesriikides, mida kiirelt tõusvad energiahinnad kõige enam mõjutavad. Need muutused mõjutavad mittefinantsettevõtete ja kodumajapidamiste võla teenindamise suutlikkust.
- (5) Teiseks on varade hindade järsust langusest tulenevad riskid finantsstabiilsusele endiselt tõsised. See võib põhjustada suuri turuväärtuse langusest tulenevaid kahjumeid, mis omakorda võivad võimendada turu volatiilsust ja tekitada likviidsuspingeid. Lisaks on energia- ja toormehindade tõusu ja kõikumise tõttu hakatud turuosalistelt nõudma lisatagasi. Mõnele turuosalisele on see tekitanud likviidsuspingeid.
- (6) Kolmandaks mõjutab makromajandusliku väljavaate halvenemine krediitiasutuste varade kvaliteeti ja kasumlikkust. Kuigi Euroopa pangandussektor tervikuna on hästi kapitaliseeritud, tähendaks makromajandusliku väljavaate märgatav halvenemine krediitiriski suurenemist ajal, mil mõned krediitiasutused tegelevad endiselt COVID-19 pandeemiast tulenevate varade kvaliteediga seotud probleemide lahendamise. Krediitiasutuste vastupanuvõimet mõjutavad ka struktuursete tegurid, sealhulgas ülevõimsus, konkurents uute finantsteenuste osutajatega ning küber- ja kliimarisikid.
- (7) Lisaks eelnimetatud kolmele tõsisele süsteemsele riskile, mis avaldavad mõju finantsstabiilsusele, on ESRN tuvastanud ka järgmiste süsteemsete riskide suurenemise.
- (8) Seoses eluasemehindade tõusu ja hüpoteeklaenu mahu kasvuga võis paljudes liikmesriikides 2022. aasta esimeses pooles täheldada haavatavuse suurenemist elamuskinnisvarasektoris. See viitab tsükliliste riskide kuhjumisele. Võib eeldada, et hüpoteeklaenu intressimäärade tõus ja kodumajapidamiste reaalse sissetuleku vähenemisest tingitud võlteenindusvõime halvenemine avaldab eluasemehindadele alandavat survet ning toob kaasa tsükliliste riskide realiseerumise.
- (9) Makromajandusliku väljavaate halvenemine suurendab probleeme ka ärikinnisvarasektoris, suurendades rahastamiskulusid, tõstes ehitushindu, tekitades kitsaskohti ehitusmaterjalide tarnimisel ning põhjustades struktuurset suundumusi, nt vähendades kontoripinna nõudlust. Arvestades asjaolu, et liidu ärikinnisvarasektori kasumimarginaalid on juba praegu väikesed, võivad need suundumused muuta olemasolevad või kavandatavad ärikinnisvara investimisprojektid kahjumlikuks, suurendades makseviivituse riski ja süvendades muret ärikinnisvaraga seotud viivislaenu pärast, mis on juba niigi suur ja üha kasvamas.
- (10) Sõda Ukrainas on suurendanud ulatuslike küberintsidentide tõenäosust, mis võivad häirida elutähtsate majandus- ja finantstaristute toimimist ning kahjustada peamiste majandus- ja finantsteenuste osutamist.
- (11) Majanduskasvu aeglustumine ja rahastamistingimuste karmistamine mõjutavad keskpikas perspektiivis riigivõlga. Suur valitsemissektori võlg on mitmes liikmesriigis endiselt üks peamistest makromajanduslikest haavatavustest.
- (12) Finantsstabiilsust ohustavate süsteemsete riskide suurenemine nõuab otsustavat poliitilist sekkumist. Liidu finantssektori vastupanuvõime säilitamine või suurendamine on jätkuvalt oluline, et tagada reaalmajanduse toetamise suutlikkus, kui finantsstabiilsust ohustavad riskid peaksid realiseeruma.

(*) 31. märtsi 2022. aasta pressiteade pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu haldusnõukogu 45. korralist koosolekut 24. märtsil 2022 ja 30. juuni 2022. aasta pressiteade pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu haldusnõukogu 46. korralist koosolekut 23. juunil 2022, avaldatud ESRNi veebilehel www.esrb.europa.eu

- (13) Liidu ja liikmesriikide järelevalveasutused pangandus- ja pangandusvälistes finantssektorites toetavad liidu finantssektori vastupanuvõimet, tehes tihedat koostööd finantsüsteemi ja haldusalasse kuuluvate krediidasutuste ja investeerimisühingute haavatavuste jälgimisel ja kõrvaldamisel. Asjaomased asutused peaksid kasutama kõiki mikro- ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve vahendeid, et neid riske ohjata ning riskide võimalikult realiseerumisel nende mõju leevendada. Kui makrotasandi usaldatavusjärelevalve vahendid ei ole kättesaadavad, võib ametiasutustel olla vaja kasutada oma järelevalvevolitusi, et maandada finantsstabiilsust ohustavaid riske ja tagada turgude nõuetekohane toimimine. Asjaomaste asutuste vaheline tihe koostöö suurendaks poliitikameetmete tõhusust ja tulemuslikkust, eelkõige selleks, et maandada valdkonna- ja piiriüleseid riske ning vältida protsüklilisust, turu killustatust ja negatiivset välismõju teistele liikmesriikidele.
- (14) Krediidasutused võivad toimida esimese kaitseliinina, tagades, et nad võtavad eraldiste tegemisel ja kapitali planeerimisel nõuetekohaselt arvesse eeldatavat ja ootamatut kahju, mida riskikeskkonna halvenemine võib põhjustada. See hõlmab kapitaliprognoside ennetavat ja korrapärast kohandamist lähte- ja negatiivsete stsenaariumide põhjal. Asjaomased stsenaariumid peaksid hõlmama piisavalt konservatiivseid ja ajakohastatud makromajanduslikke stsenaariume, mis näevad ette tõsist, kuid usutatavat pikaajalist stressi. Krediidasutused peaksid tagama, et lähiaja likviidsusriskid oleksid tuvastatud ning konkreetsed hädaolukorra kavad koostatud. See on oluline ka selleks, et tuvastada finantsstabiilsust ohustavate riskide realiseerumine ja säilitada turu usaldus krediidasutuste vastu.
- (15) Krediidasutuste usaldusväärse riskijuhtimise tavade täiendamine ning riskitasemele vastavate mikro- ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve kapitalipuhvrite kehtestamine aitab tagada krediidasutuste vastupanuvõimet. Mõne riigi ametiasutused on makrotasandi usaldatavuspoliitikat juba karmistanud, samas kui teised kaaluvad makrotasandi usaldatavuspoliitika rakendamise võimalusi haavatavuste kõrvaldamiseks. Makrotasandi usaldatavusjärelevalve puhvrite säilitamine või suurendamine toetaks krediidasutuste vastupanuvõimet ning võimaldaks ametiasutustel neid puhvreid kasutada, kui riskid peaksid realiseeruma ja negatiivselt mõjutama krediidasutuste bilansse. See omakorda tugevdaks krediidasutuste võimet katta kahjusid, säilitades samal ajal kriitilise tähtsusega teenuste osutamise reaalmajandusele. Makrotasandi usaldatavuspoliitika otsuste tegemisel tuleks arvesse võtta iga liikmesriigi konkreetset makromajanduslikku väljaavadet ja pangandussektori tingimusi, et piirata protsüklilisuse ohtu.
- (16) Käsitleda tuleks ka pangandussektoriväliseid finantsstabiilsuse riske. Selleks on vaja kõrvaldada haavatavused ning suurendada pangandussektoriväliste finantseerimisasutuste ja turupõhise rahastamise vastupidavust. Äärmiselt oluline on tegeleda energia tuletisinstrumentide turgudel osalevate mittefinantsettevõtete likviidsus- ja rahastamispingetega. Keske kliirimise usaldatavusnõudeid ei tohiks siiski lõdvendada. Täiendavat tähelepanu tuleks pöörata teatavat liiki investeerimisfondide struktuursele likviidsuspuudujäägile. Fondivalitsejaid tuleks julgustada kasutama vajaduse korral likviidsuse juhtimise vahendeid. Kindlustuse valdkonnas suurendavad kodumajapidamiste eelarvepinged kindlustuslepingute katkemise riski, suurendades võimalikku kindlustuskaitse lünka ning samuti likviidsuse jälgimise olulisust.
- (17) Pangandussektorivälised finantseerimisasutused saavad ise oma vastupanuvõimet tugevdada ja vältida erakordse riski stsenaariumide realiseerumist, kui nad tagavad, et nende riskijuhtimistavad on ajakohaselt arvesse võtnud riskikeskkonna halvenemist ning need lähtuvad järelevalveasutuste suunistest ja ootustest. Näiteks investeerimisfondide puhul tähendab see võimalike ülemääraste likviidsuspuudujääkide või finantsvõimenduse hoolikat jälgimist ja käsitlemist; kesksete vastaspoolte, kliirivate liikmete ja nende klientide puhul tähendab see tuletisinstrumentide riskipositsioonide jälgimist ning tagatisvara arvutamisel kontsentratsiooniriski ja protsüklilisuse käsitlemist kesksete vastaspoolte, kliirivate liikmete ja nende klientide ahelas; kindlustusandjate jaoks tähendab see tähelepanu pööramist turu- ja likviidsusriskidele, mis turu suurema volatiilsuse ja ebakindluse korral võivad realiseeruda.

- (18) ESRN on korduvalt märkinud⁽⁹⁾, et vahendite puudumine takistab ametiasutuste pangandussektorivälistel finantsstabiilsust ohustavate riskide käsitlemist. ESRN on nõudnud ametiasutustele vajalike vahendite ette nägemist, näiteks investeerimisfonde ja kindlustusandjaid reguleerivate usaldatavusnõuete läbivaatamise raames. Praegune suurenenud riskikeskkond muudab selle vajaduse veelgi pakilisemaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA HOIATUSE:

1. JAGU

Hoiatus

Liidu finantsüsteem on seni osutunud vastupidavaks, hoolimata kasvavast geopoliitilisest ja majanduslikust ebakindlusest. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) on siiski tuvastanud mitu tõsist ohtu finantsstabiilsusele. Need riskid võivad realiseeruda samaaegselt, teineteisega koostoimes ning vastastikust mõju võimendades. Erakordse riski stsenaariumide realiseerumise tõenäosus on alates 2022. aasta algusest kasvanud ning seda on süvendanud hiljutised geopoliitilised arengud. Geopoliitilised arengud mõjutavad energiahindu ja -varustust, tuues kaasa ettevõtjate ja kodumajapidamiste eelarvepingete suurenemise. Oodatust kõrgem inflatsioon raskendab rahastamistingimusi, mis võib finantssektori pingeid võimendada.

Majandustegevuse märkimisväärne halvenemine võib kaasa tuua krediidiriski uue suurenemise ajal, mil mõned krediidasutused tegelevad endiselt COVID-19 pandeemiast tulenevate varade kvaliteediga seotud probleemide lahendamise, mis on ulatuslike avaliku sektori toetusmeetmete tõttu olnud seni piiratud. Samuti eksisteerivad tõsised, varade hindade järsult langusest tulenevad riskid finantsstabiilsusele. Hüpooteeklaenude intressimäärade tõus ning kodumajapidamiste reaalse sissetuleku vähenemisest tingitud võla teenindamise suutlikkuse halvenemine võib avaldada alandavat survet eluasemehindadele. See omakorda võib kaasa tuua tsükliliste riskide kuhjumise kinnisvaraturgudel. Lisaks on suurenenud finantsüsteemi mõjutavate ulatuslike küberintsidentide esinemise tõenäosus.

Võttes arvesse finantsstabiilsust ohustavate süsteemsete riskide suurenemist, peab ESRN vajalikuks, et erasektori ettevõtjad, turuosalised ja asjaomased asutused jätkaksid ettevalmistusi erakordse riski stsenaariumide võimalikuks realiseerumiseks. Liidu finantssektori vastupanuvõime säilitamine või suurendamine on jätkuvalt oluline, et finantsüsteem saaks jätkata reaalmajanduse toetamist, kui finantsstabiilsusega seotud riskid peaksid realiseeruma. Haavatavuste tõhusal käsitlemisel on jätkuvalt keske tähtsusega tihe koostöö asjaomaste asutuste vahel ning usaldusväärsete riskijuhtimistavade järgimine kõikides finantssektorite ja turuosaliste poolt, vältides samal ajal turu killustumist ja negatiivset välismõju teistele liikmesriikidele.

Krediidasutused võivad toimida esimese kaitseliinina, tagades, et nad võtavad eraldiste tegemisel ja kapitali planeerimisel nõuetekohaselt arvesse eeldatavat ja ootamatut kahju, mida riskikeskkonna halvenemine võib põhjustada. See hõlmab kapitaliprognoside ennetavat ja korrapäraselt kohandamist lähte- ja negatiivsete stsenaariumide põhjal. Asjaomased stsenaariumid peaksid hõlmama piisavalt konservatiivseid ja ajakohastatud makromajanduslikke stsenaariume, mis näevad ette tõsist, kuid usutatavat pikaajalist stressi. Lisaks tagavad krediidasutused lühiajaliste likviidsusriskide ennetamise ja nendeks valmistumisega oma vahetu vastupanuvõime juhul, kui mõni eelnimetatud riskidest peaks realiseeruma.

Krediidasutuste usaldusväärsete riskijuhtimistavade täiendamine ning riskitasemele vastavate mikro- ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve kapitalipuhvrite kehtestamine aitab suurendada pangandussektori vastupanuvõimet. Makrotasandi usaldatavusjärelevalve puhvrite säilitamine või suurendamine toetab krediidasutuste vastupanuvõimet ning võimaldab ametiasutustel neid puhvreid kasutada, kui riskid peaksid realiseeruma ja krediidasutuste bilansse negatiivselt mõjutama. Samal ajal tuleks makrotasandi usaldatavuspoliitika otsuste tegemisel arvesse võtta iga liikmesriigi konkreetset makromajanduslikku väljavaadet ja pangandussektori tingimusi, et piirata protsüklilisuse ohtu.

⁽⁹⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2017/6, 7. detsember 2017, investeerimisfondide likviidsusrisi ja finantsvõimenduse riski kohta (ELT C 151, 30.4.2018, lk 1). Macroprudential policy beyond banking: an ESRB strategy paper, 19. juuli 2016; ESRNi vastus EIOPA konsultatsioonile seoses Solventsus II direktiivi läbivaatamisega 2020. aastal, 17. jaanuar 2020; ja vastuskiri Euroopa Komisjoni konsultatsioonile seoses Solventsus II direktiivi läbivaatamisega, 16. oktoober 2020, avaldatud ESRNi veebilehel www.esrb.europa.eu

Käsitleda tuleks ka pangandussektoriväliseid finantsstabiilsuse riske. Selleks on vaja kõrvaldada haavatavused ning suurendada pangandussektorivälise finantseerimisasutuste ja turupõhise rahastamise vastupidavust. Kui makrotasandi usaldatavusjärelvalve vahendid ei ole kättesaadavad, võib ametiasutustel olla vaja kasutada oma järelvalvevõimet, et maandada finantsstabiilsust ohustavate riskide realiseerumise tagajärgi ning tagada turgude nõuetekohane toimimine. Samuti peaksid asjaomased asutused jätkama tähelepanelikult riskide jälgimist ning vajaduse korral tõhustama järelvalvealast dialoogi pangandussektorivälise finantseerimisasutustega. Pangandussektorivälised finantseerimisasutused saavad ise oma vastupanuvõimet tugevdada, kui nad tagavad, et nende riskijuhtimistavad on asjakohaselt arvesse võtnud suurenenud riske ning need lähtuvad järelvalveasutuste suunistest ja ootustest.

Lisaks finantssektorile tuleb tegeleda ka energia tuletisinstrumentide turgudel osalevate mittefinantsettevõtete likviidsuspingetega. Seda ei tohiks siiski teha kesksete kliirimissüsteemide usaldatavusnõuete leevendamise arvelt.

2. JAGU

Mõisted

Käesolevas hoiatuses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

a) „asjaomased asutused“ (*relevant authorities*) –

- EKP talle nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013 ⁽⁶⁾ artikli 4 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 5 lõikega 2 antud ülesannete osas;
- Euroopa järelvalveasutused;
- riiklikud järelvalveasutused;
- määratud asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL ⁽⁷⁾ VII jaotise 4. peatükis või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁸⁾ artikli 458 lõikes 1 määratletud tähenduses;

b) „Euroopa järelvalveasutused“ (*European Supervisory Authorities*) - Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽⁹⁾ asutatud Euroopa Järelvalveasutus (Euroopa Pangandusjärelvalve) koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽¹⁰⁾ asutatud Euroopa Järelvalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelvalve) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽¹¹⁾ asutatud Euroopa Järelvalveasutusega (Euroopa Väärtpaberiturujärelvalve);

⁽⁶⁾ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriuülesanded seoses krediidiastutuste usaldatavusnõuete täitmise järelvalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidiastutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiastutuste usaldatavusnõuete täitmise järelvalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiastutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelvalveasutus (Euroopa Pangandusjärelvalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelvalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelvalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelvalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelvalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- c) „riiklik järelevalveasutus“ (*national supervisory authority*) – liikmesriigi pädev või järelevalveasutus, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 40 ja direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 36, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ⁽¹²⁾ artikli 13 punktis 10, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁽¹³⁾ artikli 67 lõikes 1 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012⁽¹⁴⁾ artikli 22 lõikes 1.

Frankfurt Maini ääres, 22. september 2022

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/138/EÜ, 25. november 2009, kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/65/EL, 15. mai 2014, finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 648/2012, 4. juuli 2012, börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).